

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА СТРАХУВАННЯ

Декан економічного факультету
А.В. Череп
29/08 2022

ОЦІНКА І РОЗВИТОК БІЗНЕСУ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

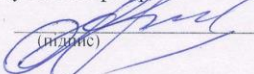
підготовки магістрів
заочної (дистанційної) форми здобуття освіти
спеціальності 073 - Менеджмент

освітньо-професійна програма «Управління фінансово-економічною безпекою»

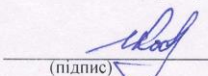
Укладач: Лепьохін Олександр Васильович, к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Обговорено та ухвалено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Протокол № 1 від " 29 " 08 2022 р.
Завідувач кафедри

(підпис) А.П. Кущик
(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою економічного факультету
Протокол № 1 від "29" 08 2022 р.
Голова науково-методичної ради економічного факультету

(підпис) І.І. Колобердянко
(ініціали, прізвище)

Погоджено
з навчально-методичним відділом

(підпис) О.В. Лещинська

2022 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 07-Управління та адміністрування	Кількість кредитів – 3	Вибіркова Цикл дисциплін вільного вибору студентами в межах спеціальності
Спеціальність 073 Менеджмент	Загальна кількість годин – 90	Семестр: 3-й
Освітньо-професійна програма Управління фінансово-економічною безпекою	Змістових модулів – 4	Лекції 4 год.
Рівень вищої освіти: магістерський	Кількість поточних контрольних заходів – 8	Практичні 4 год. Самостійна робота 82 год. Вид підсумкового семестрового контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою є формування системи теоретичних знань і прикладних умінь та навичок щодо економічного оцінювання та вдосконалення економічного змісту, теорії та практики оцінювання майна, майнових прав і методів розрахунку вартості активів.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Оцінка і розвиток бізнесу» є: отримання студентами теоретичних знань щодо основних засад економічного оцінювання бізнесу; ознайомлення студентів із основними поняттями оцінки і розвитку бізнесу; набуття студентами практичних навичок щодо оцінки об'єктів та виконання оцінювальних процедур.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК1). Здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК5)	Підготовка та презентація доповіді за результатами самостійної роботи за темами 1, 2. Опитування
Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію (СК8)	Підготовка та презентація доповіді за результатами самостійної роботи за темами 3-5. Опитування
Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в	Підготовка та презентація доповіді за результатами самостійної роботи за темами 6-7. Опитування

непередбачуваних умовах (ПР01)	
Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність (ПР06)	Підготовка та презентація доповіді за результатами самостійної роботи за темами 8-10. Опитування

Міждисциплінарні зв'язки.

Відповідно до структурно-логічної схеми ОПП «Управління фінансово-економічною безпекою» курс «Оцінка і розвиток бізнесу» тематично пов'язаний з такими дисциплінами: «Менеджмент бізнес-процесів»; «Конкурентний аналіз та конкурентна політика».

Набуті студентами знання і навички будуть необхідні студентам при використанні інструментів прямого маркетингу для вирішення задач в економіці, написання кваліфікаційної роботи та професійній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Сутність оцінки майна і бізнесу

Сутність бізнесу. Сутність майна. Економічна сутність категорії “нерухомість”. Класифікація нерухомості.

Особливості бізнесу як об'єкта оцінки.

Необхідність та мета оцінки бізнесу. Необхідність та мета оцінки майна.

Професійна оціночна діяльність. Оцінка майна, майнових прав. Міжнародні стандарти оцінки.

Державне регулювання оціночної діяльності. Основні напрямки державного регулювання оціночної діяльності. Основні форми державного регулювання оціночної діяльності.

Нормативно-правова база експертної оцінки. Методична база експертної оцінки.

Право власності та інші речові права. Право. Право власності. Речове право.

Змістовий модуль 2. Основи оцінки майна та бізнесу

Система оцінних принципів. Групи оцінних принципів.

Фактори, що впливають на вартість майна та бізнесу. Фактор часу ризик.

Вартість об'єктів оцінки та її види. Споживча вартість. Мінова вартість.

Ринкова вартість майна.

Структура процесу оцінки. Види оцінок. Етапи процесу оцінки.

Основні підходи і методи оцінки вартості. Експертна оцінка. Доходний підхід. Майновий підхід. Порівняльний підхід.

Узгодження результатів, отриманих за допомогою різних підходів. Звіт про оцінку майна та бізнесу.

Економічний зміст доходного підходу. Переваги, недоліки, особливості застосування доходного підходу.

Метод прямої капіталізації доходу. Коефіцієнт капіталізації доходу. Метод дисконтування грошових потоків.

Дохідний підхід до оцінки земельної ділянки.

Змістовий модуль 3. Підходи до оцінки майна та бізнесу

Загальна характеристика витратного підходу. Випадки застосування витратного підходу. Етапи використання витратного підходу.

Методи розрахунку повної вартості відновлення та вартості заміщення. Повна вартість відтворення. Повна вартість заміщення. Метод порівняльної одиниці. Метод розбивки за компонентами. Метод кількісного аналізу.

Види зносу нерухомості та методи їх оцінки. Знос. Види зносу. Методи визначення зносу.

Оцінка рухомого майна витратним підходом. Основні методи витратного підходу. Фізичний знос. Коефіцієнт фізичного зносу.

Особливості застосування порівняльного підходу. Принципи порівняльного підходу. Переваги порівняльного підходу. Недоліки порівняльного підходу.

Методи здійснення порівняльного підходу.

Оцінка рухомого майна ринковим підходом. Класифікація поправок. Парний продаж. Експертний метод. Статистичний метод. Застосування порівняльного підходу до оцінки бізнесу.

Змістовий модуль 4. Оцінка вартості бізнесу

Особливості оцінки бізнесу. Особливості товару. Оцінка бізнесу.

Контроль. Премія за контроль. Підходи до оцінки бізнесу.

Методика оцінки бізнесу. Етапи процесу оцінки. Види вартості. Вартісні показники.

Підходи, які застосовуються до оцінки бізнесу. Методи затратного підходу. Методи доходного підходу. Методи ринкового підходу.

Оцінка контрольного і неконтрольного пакетів акцій. Етапи оцінки пакету акцій. Мета вартісної оцінки.

Ліквідаційна вартість та особливості її застосування. Банкрутство.

Процес здійснення ліквідаційних процедур.

Інвентаризація як складова процесу оцінки майна підприємства.

Принципи оцінки ліквідаційної вартості. Методи оцінки ліквідаційної вартості. Види ліквідаційної вартості.

Особливості оцінки вартості цілісного майнового комплексу в умовах банкрутства підприємства. Поняття цілісного майнового комплексу.

Поняття нематеріальних активів. Класифікація нематеріальних активів.

Риси нематеріальних активів. Групи нематеріальних активів.

Сутнісна характеристика нематеріальних активів. Авторські свідоцтва. Авторське право. Гудвіл. Винахід. Ліцензія. Наукове відкриття. Товарний знак.

Особливості вартісної оцінки нематеріальних активів. Методи оцінки нематеріальних активів.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години						Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин		Лекційні заняття, год		Практичні, год		о/д ф.	з/дист ф.	Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
				о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	15	-	2	-	1	-	1	-	13	1	9	10
2	15	-	2	-	1	-	1	-	13	11	9	20
3	15	-	2	-	1	-	1	-	13	1	9	10
4	15	-	2	-	1	-	1	-	13	11	9	20
Усього за змістові модулі	60	-	8	-	4	-	4	-	52	24	36	60
Підсумковий семестровий контроль залік	30											40
Загалом	90											100

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин
		з/дист. ф.
1	2	3
1	Сутність оцінки майна і бізнесу	0,5
	Організаційно-управлінські та правові аспекти оціночної діяльності	0,5
2	Теоретичні основи оцінки майна і бізнесу	0,5
	Методологічні основи оцінки майна і бізнесу	-
	Доходний підхід до оцінки майна та бізнесу	0,5
3	Витратний підхід до оцінки майна та бізнесу	0,5
	Ринковий підхід до оцінки майна та бізнесу	0,5
4	Оцінка вартості бізнесу	0,5
	Оцінка ліквідаційної вартості майна та бізнесу	-
	Оцінка вартості нематеріальних активів	0,5
Разом		4

6. Теми практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин
		з/дист. ф.
1	2	3
1	Сутність оцінки майна і бізнесу	1
2	Методологічні основи оцінки майна і бізнесу	1
3	Ринковий підхід до оцінки майна та бізнесу	1
4	Оцінка вартості бізнесу	1
Разом		4

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів

1	2	3	4	5
1	Письмове опитування	Питання для підготовки: Теоретичні питання за темами 1-2 (Розділ 3 робочої програми)	Письмове опитування за ЗМ1 оцінюється максимально в 1 бал	1
	Практичне завдання: Підготовка доповідей та презентацій за темами 1-2 змістового модуля 1 (Розділ 3 робочої програми)	Вимоги до виконання та оформлення: виконується у вигляді тез доповіді у друкованому вигляді з дотриманням загальних вимог	Презентація доповіді та опитування оцінюється максимально в 9 балів (оцінюється глибина розкриття теми, її актуальність; обґрунтованість відповідей на додаткові запитання)	9
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			10
2	Письмове опитування	Питання для підготовки: Теоретичні питання за темами 3-5 (Розділ 3 робочої програми)	Письмове опитування за ЗМ2 оцінюється максимально в 1 бал. Тестування за змістовими модулями 1-2 оцінюється максимально в 10 балів	11
	Практичне завдання: Підготовка доповідей та презентацій за темами 3-5 змістового модуля 2 (Розділ 3 робочої програми)	Вимоги до виконання та оформлення: виконується у вигляді тез доповіді у друкованому вигляді з дотриманням загальних вимог	Презентація доповіді та опитування оцінюється максимально в 9 балів (оцінюється глибина розкриття теми, її актуальність; обґрунтованість відповідей на додаткові запитання)	9
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			20
3	Письмове опитування	Питання для підготовки: Теоретичні питання за темами 6-7 (Розділ 3 робочої програми)	Письмове опитування за ЗМ3 оцінюється максимально в 1 бал	1
	Практичне завдання: Підготовка доповідей та презентацій за темами 6-7 змістового модуля 3 (Розділ 3 робочої програми)	Вимоги до виконання та оформлення: виконується у вигляді тез доповіді у друкованому вигляді з дотриманням загальних вимог	Презентація доповіді та опитування оцінюється максимально в 9 балів (оцінюється глибина розкриття теми, її актуальність; обґрунтованість відповідей на додаткові запитання)	9
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			10
4	Письмове опитування	Питання для підготовки: Теоретичні питання за темами 8-10 (Розділ 3 робочої програми)	Письмове опитування за ЗМ4 оцінюється максимально в 1 бал. Тестування за змістовими модулями 3-4 оцінюється	11

			максимально в 10 балів	
	Практичне завдання: Підготовка доповідей та презентацій за темами 8-10 змістового модуля 4 (Розділ 3 робочої програми)	Вимоги до виконання та оформлення: виконується у вигляді тез доповіді у друкованому вигляді з дотриманням загальних вимог	Презентація доповіді та опитування оцінюється максимально в 9 балів (оцінюється глибина розкриття теми, її актуальність; обґрунтованість відповідей на додаткові запитання)	9
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			20
Усього за змістові модулі контр. заходів	8			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	Теоретичне завдання: два теоретичних питання	Питання для підготовки: за темами 1-10 (Розділ 3 робочої програми)	2*10	20
	Практичне завдання: ситуаційні завдання	Розв'язання ситуаційної справи та обґрунтування висновків за результатами виконаного завдання	20	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Асаул А.М., Брижань І.А., Чевганова В.Я. Економіка нерухомості: підручник. Київ: Вид. «Лібра», 2004, 304 с.
2. Дахнова О.Є. Основи економіки: практичний довідник. Харків: Весна, 2008. 224 с.
3. Котик З. Нерухоме майно та методи його оцінки: навчальне видання. Львів: Каменяр, 2002. 95 с.
4. Круш П.В., Полищук В.К. Оцінка бізнесу: навч. посібн. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 264 с.

Додаткова:

1. Куліков П.М., Попов О.Є., Котов А.М. Діагностика стану підприємства: навч. посібн. Харків: Вид. ХНЕУ, 2011. 228 с.
2. Куриленко Т. Проектне фінансування: підручник. М-во освіти і науки України, Київський ун-т ринкових відносин, Міжнародний ун-т фінансів. Київ: Кондор, 2006. 206 с.
3. Оцінка майна в Україні. Том 1. Нерухоме майно: монографія / Л.І.

Вороніна, В.Є. Воротін, В.Г. Лісник и др. Київ: Вид. Европ. ун-ту, 2005. 217 с.

4. Пересада А. Проектне фінансування: підручник. М-во освіти і науки України, КНЕУ. Київ: КНЕУ, 2005. 733 с.

Інформаційні ресурси:

1. Оцінка бізнесу. URL: <http://bigenergy.com.ua/fnansi/bznes-dlya-pdpri/1053-ocinka-biznesu--priklad-ocinki-biznesu-pidpriyemstva-za-7-krokiv.html>